

**Hrvatska regulatorna agencija
za mrežne djelatnosti
Ulica Roberta Frangeša Mihanovića 9
10 110 Zagreb**

Zagreb, 14.04.2015. godine

PREDMET: Primjedbe, prijedlozi i mišljenja na Test tri mjerila – tržište maloprodaje širokopojsnog pristupa internetu

Poštovani,

ovim putem Amis Telekom d.o.o., Bani 75, 10 010 Zagreb (u daljnjem tekstu: Amis) podnosi primjedbe, prijedloge i mišljenja na Prijedlog dokumenta Analize tržišta u sklopu Testa tri mjerila – tržište maloprodaje širokopojsnog pristupa internetu (u daljnjem tekstu: Analiza tržišta), a u sklopu javne rasprave otvorene 13.03.2015 godine.

Amis smatra da nije opravđano ukidanje regulatornih obveza HT-u i njegovim povezanim društvima Iskon Internetu d.d. i Optima Telekomu d.d., a koje su im određene odlukom od dana 21.03.2012. godine, osobito regulatorne mjere koja se odnosi na naćin i uvjete provođenja promidžbenih aktivnosti.

U razdoblju od 2011. godine kada je prvi put proveden Test tri mjerila, nije došlo do znatnih promjena na predmetnom tržištu, a koje bi promjene opravdale ukidanje regulatornih obveza. Sam HAKOM u Analizi tržišta zaključuje da se tržišni udio od gotovo 77% ne može smatrati pokazateljem djelotvorne tržišne konkurencije i razlogom za deregulaciju tržišta. No tada, HAKOM uvodi vrlo šturo obrazloženje koje se temelji na tržišnim udjelima operatora na regionalnoj i lokalnoj razini, te bez ikakvih podataka prikazanih tablično i/ili grafovima, zaključuje da udio HT grupe u 5 najvećih županija iznosi 70%, te da je *za oćekivati* da taj udio pada ako se promatraju samo županijska središta.

Smatramo da HAKOM unutar Analize tržišta treba utvrditi i zaključiti, a prethodno navedeno nije ničim dokazano, te da ako je HAKOM odlučio provoditi analizu podataka na različitim područjima RH, to je isto trebao utvrditi i u samoj Analizi tržišta. Naime, Analizom je određeno da je u zemljopisnoj dimenziji tržište nacionalni teritorij Republike Hrvatske, te ničim nije određeno da će HAKOM na drugaćiji naćin gledati udio tržišta HT-a/Iskona/Optime na regionalnoj i lokalnoj razini.

Jer u takvom slućaju, alternativni operatori opravđano mogu tvrditi da HT grupa sigurno ima 90% tržišta u manje urbanim i ruralnim područjima, pa je stoga sigurno da ne postoji djelotvorno tržišno natjecanje u RH, te da je zadržavanje alternativnih operatora u većim gradovima posljedica iskorištavanja, pa čak i zlouporabe znaćajne tržišne snage HT grupe, a ne strategija alternativnih operatora.

Osim što traćimo zadržavanje svih prethodno određenih regulatornih obveza, Amis predlaće i sljedeće:

HAKOM u Analizi tržišta navodi „Uvođenjem već spomenutog testa istiskivanja marže na povezanim veleprodajnim tržištima širokopojsnog pristupa internetu, takve promotivne akcije koje rezultiraju narušavanjem razvitka tržišne konkurencije u potpunosti su eliminirane. Naime, da bi zadovoljile test

istiskivanja marže, cijene usluga/paketa usluga moraju biti postavljene na način da su pokriveni veleprodajni troškovi, mrežni troškovi, maloprodajni i opći troškovi te troškovi darova i promotivnih ponuda, koji moraju biti pokriveni u razdoblju životnog vijeka korisnika“.

Slijedom citata, Amis traži HAKOM da primjeni regulatornu mjeru kojom će naložiti HT/Iskonu/Optima Telekomu da, prilikom provođenja testa istiskivanja marže, moraju dostaviti sve troškove cjelokupne marketinške kampanje (inkrementalne troškove internog i eksternog oglašavanja drugih prodajnih aktivnosti) vezane uz regulirane usluge, a posebno sve stvarne i planirane troškova darova i promotivnih ponuda. U slučaju da se tijekom promocije planirani troškovi povećaju o istome se mora najkasnije odmah poslije završetka kampanje obavijestiti HAKOM i dostaviti nove usklađene izračune tj. mora se ponovno provesti test istiskivanja marže.

Također, HT/Iskon/Optima moraju poslije završetka promotivne kampanje obavijestiti HAKOM o broju novih korisnika koji su sklopili ugovornu obvezu temeljem promotivne ponude i to odvojeno po kategorijama: novi korisnici, korisnici postojeće usluge HT/Iskona/Optime i korisnici koji prelaze s drugih operatora ili dosad nisu bili korisnici usluga širokopojasnog pristupa.

Nadalje, nužno je da HAKOM sustavno provodi inspekcijske nadzore u svrhu provjere usklađenosti poslovanja HT-a/Iskona/Optime s regulatornim obvezama i mjerama. Vrlo su rijetki slučajevi da HAKOM proaktivno provodi inspekcijske nadzore, već se sve svodi na postupanje po prijavama od strane drugih operatora, a gdje se operatore usmeno upućuje da pribave primjere i dokaze. Na ovaj način se indirektno HAKOM-ova prava i obveze prebacuju na alternativne operatore, od kojih se očekuje da ovakvim slučajevima pribavljaju podatke koji su u potpunosti dostupni HAKOM-u, te ih u svakom trenutku mogu dobiti postavljajući takav zahtjev prema HT-u/Iskonu/Optimi.

Naime, HAKOM je na svojim web stranicama objavio dokument “Presuda Prekršajnog suda RH br. 29.PpG-1117/14, od 18. studenog 2014., donesena u postupku protiv trgovačkog društva ISKON Internet d.d. radi povrede čl.118.st.1.tč.2 ZEK-a” iz kojeg je razvidno da je Iskon Internet u listopadu 2012. godine postupio protivno regulatornim obvezama iz Odluke od 21.03.2012. godine, te u potpunosti izigrao regulatorne mjere usmjerene na promotivne aktivnosti. Sud je kaznio Iskon sa sitnih 50.000,00 kn, a za prekršaj za kojeg je prema ZEK-u zapriječena kazna u iznosu od 1% do najviše 5% vrijednosti ukupnog godišnjeg bruto prihoda prethodne godine, a što bi u najpovoljnijem slučaju, a kada bi se primjenio samo 1%, za 2011. godinu bi to iznosilo 2,52 mil kn, obzirom da je Iskon te godine imao bruto prihod od 252 mil. kn

Navedeno treba promatrati na način da HT i Iskon i Optima mogu svjesno odlučiti platiti kaznu 50.000,00 kn, ako uopće dođe do presude, te činiti prekršaje koji im omogućavaju ostvarivanje višestruko veće dobiti, a da nakon donošenja presude ničim nije naloženo da HT/Iskon/Optima moraju vratiti protuzakonito akvizirane korisnike.

Sigurno je da sustavno provođenje inspekcijskih nadzora mora utjecati na ponašanje operatora sa značajnom tržišnom snagom, osobito ukoliko se sa svakim rješenjem inspekcijskog nadzora HT grupi oduzmu nezakonito stečeni korisnici, a zatim i nadležni Sud donese presudu kojom se izriče odgovarajuća novčana kazna.

S poštovanjem,

Amis Telekom d.o.o.